

TREBUNA

653
Dlul. Cherecheș Dumitru, plugar
KISBÁNYA
up. Alsófernezely
Szatmár m.

Editor respons
Prof. Dr. EMIL HAEGANU
Redactor responsabil:
GH. V. GIURGIU

A MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK SZÓCSÖVE
ORGAN DE AFIRMARE AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: KOLOZSVAR STR. DEÁK FERENC 36.
TELEFON: 10. Căsuța postală Nr. 1.

Costul abonamentului:
1 lună: 2.50 pengő; 3 luni 7.20 pengő;
6 luni: 14.40 pengő; 1 an: 28.80 pengő.

Cultul oamenilor mari

În evoluția popoarelor oamenii deosebit
dotați, cu calități alese ale sufletului,
cei cari dau o nouă rază de lumină
națiunilor. Căci, geniul popoarelor
materializează prin acțiunile marilor
omnibați ai neamurilor, destinați de provi-
dență să realizeze aspirațiunile sbuciumă-
tor sufletului. Insufleteți de idealul sublim
fericirii multimei, gândul lor e cuprins
singura grijă a atingerii acestui liman,
incoronarea muncii și străduințelor lor
în ipoteza victoriei desăvârșite a acți-
unilor lor de bine, izvorâte dintr'un înalt
sentiment de umanitarism.

Prin strădanii plătite cu suferințe și ade-
ri cu calvarul macabru al muceniei lui
Istos, ei înfruntă dărâmurile paraliza-
re aruncate în calea vieții lor și cu-
și de o însuflețire de nedescris al idea-
lor în zorii realizării, ei depun sfor-
titanice, de muncă, strădanie și jertfă,
pentru atingerea desăvârșită a scopului.
Prinismul neprecupețit al dragostei nepri-
măte față de marea masă, imprimă ac-
tă lor intensitatea voinții, puterea mun-
tă și a sacrificiilor multiple, precum și a
munțiilor la variatele plăceri personale.
Conștiinți de menirea lor, ei sunt adevă-
ți muncitori — nu în vorbe, ci în fapte
practice și ideale, iar încrezătorii în bi-
nța lor ei muncesc cu abnegație nepre-
tă și atunci când idealul lor se reali-
ază, el străbate ca și apa râurilor crista-
te de munte masele mari, fiecare bene-
ficiind de roadele muncii aceluia care și-a
dat viața pe altarul sfânt al idealului
umanității.

Mulți sunt cei care au deschis cărările
desăvârșite ale progresului social în toate
domeniile de activitate. Datorită lor astăzi
omul de ființă nu se mai zvârcolește în
măști greutăților, bună starea evoluând
prin culele faldurilor biruinței faptelor și
fidelității lor, creatoare a unei ambiante de
săcuritate decisivă pentru propășirea po-
porelor. Din revărsarea din belșug a bi-
nării creațiunilor și faptelor nobile,
realizate prin credința întemeiată în Dum-
zeu a oamenilor mari, cari printr'un
tribut de străduințe personale crea-
re realizează lucrări de importanță capi-
tală pentru progresul și dezvoltarea civi-
lizației, bunăstarea și fericirea, râvnită cu
tenacitate dărză, se revarsă peste
omnibați suflare omenească. Cuprinși de
cald al sentimentelor altruiste rezul-
tă muncii lor este, ei s'au trudit și au
realizat în fapte strălucitoare și uimitoare.
Că se păstreze în suflet icoana bărbăți-
aleși ai neamului, din faptele și munca
conștiința oamenilor să se copleșească
de jertfă pentru mulțime, în
caldă și de bine, pe drumul trasat
de ei. Cu smerenie să se preamărească și
să se culteze cultul oamenilor mari și a fap-
tă lor. Ridicându-se la această dreaptă
de lumină și adevăr, popoarele
consolidează patrimoniul lor specific na-
țional, formând în același timp un praznic
de sufletelor, în strădania lor spre
mai și mai bine.

Dr. ȘTEFANI. POP

D. Churchill a vorbit în Camera Comunelor despre situația militară

— Războiul este bogat în surse — dintre cari numai puține sunt plăcute — a spus premierul britanic —

STOCKHOLM, 10. (DNB). — D. Churchill a făcut în ședința de Marți a Camerei Comunelor o dare de seamă despre situația militară. În trezile aletele primului ministru a declarat că deși Rusia Sovietică dispune de numeroase mijloace și de trupe imense, este o necesitate urgentă de a se acorda ajutoare anglo-americane Uniunii Sovietice. De aceea englezii trebuie să aducă sacrificii mari pentru a satisface cerințele sovietice. — (MTI).

Rezultatele întrevederii cu președintele Roosevelt

AMSTERDAM, 10. (DNB). — După cum anunță serviciul de informație britanic, d. Churchill s'a ocupat în discursul rostit Marți în Camera Comunelor și cu întrevederea avută cu președintele Roosevelt. Primul ministru a repetat că a avut ocazie să discute cu președintele Statelor-Unite toate problemele care sunt în legătură cu războiul. Cu acest prilej s'au adus hotărâri importante cu privire la următoarele patru probleme:

1. Declarația comună cuprinsă în 8 puncte, referitoare la principiile și scopurile urmărite în general.
2. Măsurile ce trebuiesc luate în vederea ajutorării Sovietelor.
3. Politica ce trebuie urmată față de Japonia. Aici a fost vorba să se împiedice după cât este posibil „alte excese în Extremul Orient”.
4. Problemele tehnice și a legăturilor personale între comandamentele armatei, marinei și aviației celor două state.

În continuare d. Churchill a declarat, că ar fi lipsit de rațiune dacă în împrejurările actuale ar discuta problemele diverse care as-

AJUTORAREA UNIUNII SOVIETICE

Agenția „N.S.T.” anunță din Stockholm că d. Churchill a mai spus în discursul său de Marți în Camera Comunelor următoarele:

„Ajutorul Uniunii Sovietice întâmpină multe greutăți. Sunt unele materiale de războiu solicitate de Soviete, pe care imperiul britanic nu le poate furniza. Uniunea Sovietică are nevoie urgentă de primirea transporturilor de materiale de războiu, deoarece o bună parte din regiunile industriale au ajuns sub ocupația inamicului. Pentru Anglia este un mare sacrificiu faptul că a satisfăcut o bună parte din cerințele sovietice în aceste împrejurări excepționale de grele. Greutățile sunt extrem de mari din cauză că nu sunt decât trei drumuri spre

teaptă o soluționare după terminarea războiului.

Primul ministru a repetat promisiunea că după războiu India va deveni un stat liber și egal în drepturile imperiului britanic și că Anglia intenționează să acordă și Burmei un guvern propriu în cadrul unei largi autonomii.

Vorbind de bătălia navală din Atlantic, d. Churchill a declarat că vasele de patrulare ale Statelor-Unite stingheresc într-o măsură tot mai mare activitatea navală inamică în cealaltă parte a Oceanului Atlantic. Faptul că Anglia n'a comunicat pierderile navale suferite în Iulie și August se explică prin împrejurarea că nu este permis ca inamicul să obțină „date prea precise” în această privință. Scăderea tonajului vaselor scufundate, care își are explicația în micșorarea traficului naval englez în Oceanul Atlantic, — a fost considerată de d. Churchill drept succes. În schimb d. Churchill a avertizat opinia publică să nu creadă că pericolul ar fi trecut. Amiralitatea britanică — a spus primul ministru — nu este în situația de a garanta succesele de până acuma. Războiul este extrem de bogat în surprize, iar dintre surprize numai puține sunt plăcute. — (MTI).

Uniunea Sovietică. Calea cea mai scurtă și mai sigură, trece prin Iran.

Premierul englez și-a exprimat apoi speranța că parlamentul va înțelege și va aprecia măsurile drastice pe care a trebuit să le ia guvernul în interesul succesului așteptat. D. Churchill a făcut aluzie la pericolul minelor lansate de germani. A mai arătat că avioanele inamice lansează cele mai moderne mine în calea vaselor britanice în fiecare noapte. Multe vase engleze se străduiesc să îndepărteze aceste mine care reprezintă un pericol enorm. D. Churchill a atras atențiunea deputaților, să nu se lase ademeniți de iluzia că bătălia din Oceanul Atlantic ar fi luat sfârșit. (MTI).

Se confirmă oficial știrea scufundării vasului american „Steel Seafarer”

WASHINGTON, 10. (Bud. Tud.). — Ministerul de externe a confirmat în mod oficial știrea că vasul american „Steel Seafarer” a fost scufundat în Marea Roșie de bombe aruncate de un avion. Din echipajul vasului au fost salvate 20 de persoane. Până acum încă n'au sosit relatări amănunțite cum anume s'a produs atacul. Se observă că este primul caz, că un vas american s'a scufundat în apele Orientului Apropiat.

Plecarea legiunii franceze pe frontul oriental

VICHY, 10. (MTI.) — Grupul al doilea al Legiunii de voluntari francezi, organizat împotriva bolșevismului, va

pleca în curând pe frontul oriental. Unele unități au și plecat la Versailles.

Înainte de plecare, voluntarii au aflat că Führerul a hotărât ca părinții prizonieri, a căror fii se înrolează voluntari, vor fi eliberați. Cazurile acestora vor fi examinate individual.

Nouă condamnări la moarte în Croația

ZAGREB, 10. — Agenția „Sudost-pres” anunță că tribunalul statarial din Tubla a condamnat la moarte pe 6 teroriști, care au participat în atacul terorist din Doboly. Poglavnicul a grațiat pe un condamnat, preschimbând pedeapsa acestuia în 20 de ani închisoare. Ceilalți condamnați au fost executați. (MTI).

Johann Friedrich Herbart (1776—1841)

O notiță din ziarul „Deutsche Allgemeine Zeitung” ne aduce aminte că la 14 August a acestui an s'a împlinit un veac dela moartea lui Joh. Fr. Herbart „cel mai filosof dintre pedagogi și cel mai pedagog dintre filosofi”.

Deși la ordinea zilei sunt mărimile puterilor dărmătoare, totuși să uităm o clipă de noi și să ne întoarcem fața și spre cei ce au zidit. Unul dintre ziditorii de suflete este și marele dascăl Joh. Fr. Herbart.

S'a născut în Oldenburg la anul 1776. Primele studii le-a făcut în orașul natal și le-a continuat la Jena.

În 1797, în vârstă de 21 ani intră ca educator al familiei guvernatorului Steiger din Berna. În anii aceia de multe ori a avut prilejul — și l-a folosit — să zăbovească alături de Pestalozzi, celebrul pedagog elvețian († 1827).

După o scurtă trecere prin Bremen la 1802 se stabilește în Göttingen. Aici își începe cariera oficială ca profesor de filosofie și pedagogie.

Pestalozzi, cu toate dimensiunile de pedagog celebru se opriese la un învățământ empiric. Herbart, dintru început vrea să fundamenteze practica empirică, să o justifice, ceea ce îl duce la așezarea pedagogiei pe baze științifice întemeind astfel pedagogia psihologică.

Atras poate de mirajul înrudirii spirituale și în plin avânt, creator de școală în pedagogie, la 1809 Herbart se mută la universitatea din Königsberg unde abia cu 5 ani înainte se stinsese titanul cugetării și solitarul dela Königsberg, Immanuel Kant. Prezența neegalatului său spirit era încă vie și aureola, frontispiciul universității din capitala Prusiei orientale. Acolo, Herbart s'a lăsat călăuzit de pasiunea adevărului. Pentru cercetarea și cunoașterea lui, în ramura preocupărilor sale, a întemeiat cel dintâi seminar pedagogic în jurul căruia a zidit herbartianismul său.

La universitatea din Königsberg a profesat până în anul 1833 când, din pricina reacțiunii ce se ivise în Prusia după războaiele de independență, se reîntoarce la Göttingen unde își continuă și-și desăvârși lucrarea sa filosofică și pedagogică, până la moartea sa, în 14 August 1841.

În sistemul său pedagogic pleacă dela considerarea că pedagogul sau educatorul, are în față elementul aman care trebuie astfel fasonat încât să scoți din el un om virtuos.

Instrucția nu trebuie să fie numai o știință, ci în primul rând să fie educativă, adică să călăuzească întreaga structură a sufletului spre scopul final: omul moral.

Mijlocul? Să imprimi în sufletul copilului un cerc de reprezentări și idei care să-l stăpânească toată viața, adică să exercite o continuă colaborare cu voința.

Asemenea reprezentări vitale și viabile se pot obține prin interes.

Interesul de a-ți dobândi cunoștințe nouă; interesul de a gusta frumosul; interesul de a face binele; interesul de a te desăvârși — iată obârșia și ținta instruirii.

Dar cum putem declanșa aceste interese? Prin aranjarea materiei instructive pe măsura inteligenței și vârstei. Aci apare punctul de plecare psihologic al sistemului herbartian și îndeosebi rămâne ca o contribuție originală a lui Herbart la știința pedagogiei cele 5 trepte formale care reprezintă mersul progresiv psihologic al unei lecțiuni: 1. Pregătirea (sau analiza); 2. Enunțarea subiectului nou (sinteza); 3. Legătura cunoștințelor vechi cu cele noi și compararea lor (asociația); 4. Generalizarea și 5. Aplicarea.

Că cercetările sale sunt depășite e ceva care interesează mai puțin. Metoda care a între-

(Continuare pe pag. 3-a)

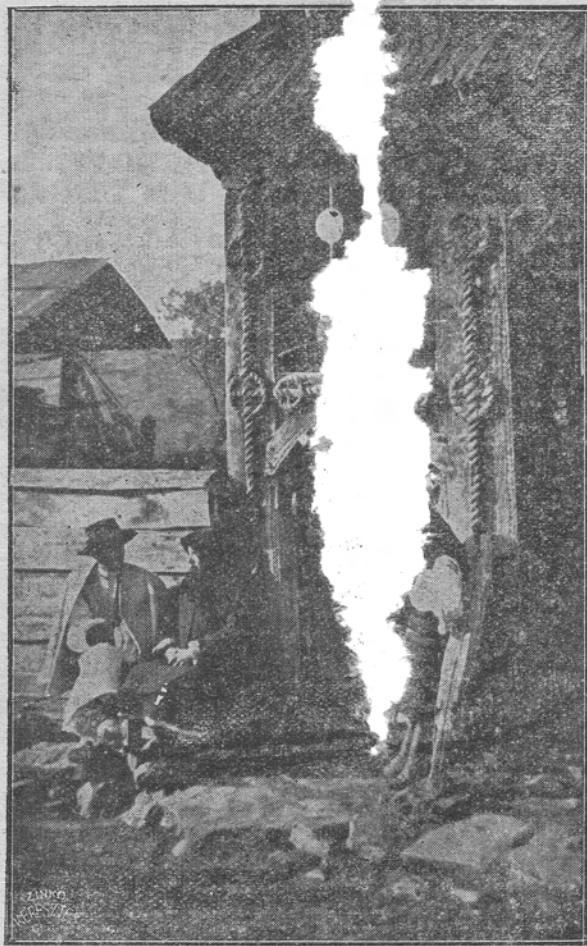
GRAI ȘI SUFLET ROMÂNESC

FURTUNA

Tună într'una,
vine furtuna.
De după Dealul Flămând
se ridică
o nomilă de nor
hâd.
Se 'nhoalbă mâniaș,
ca un ochiu de bivol furios.
Iși întinde
Uriășe pleoape,
și 'ntr'o clipă
cuprinde
în bulboane de ape
tot Clițul.
Pădurea Crăii geme;
stejarii se pleacă
sub plesnele grele de apă,
ce cad în ropot.
Puhoai
în clocot
pornesc la vale
și mână
fân
depe Coasta Ceachii,
gunoaie,
și tot ce'ntâlnesc în cale.
Acum
au ajuns turbate
la casa lui Gheorghea Mărinchii.
Se opintesc,
se trag înapoi
și iar o izbesc.
Deodată
o ridică 'n spinare.
Căciula de paie
se 'nmoaie
și cade...
Și casa lui Gheorghea Mărinchii
pleacă
pe apă
la vale.

Numai în deal rămâne,
ca ieri și ca mâne
trist
dangăt de clopot ce se 'ngână
cu svon de furtună.

FL. MUREȘANU

Poartă și cruce din Maramaros

RUGĂCIUNE

Ostracizat în al durerilor ostrov,
Spre Tine Doamne îmi îndrept credința,
Și Te implor, ca și biblicul Iov:
Indură-Te și curmă-mi suferința.

Nu mă lăsa la voia întâmplării
Pe marea existenței și a vieții cale,
Ci trimite-mi pe ingeru' 'ndurării
Să îmi îndrepte pașii pe drumurile Tale.

În ziua judecății de pe urmă,
Fii Doamne blând și 'ndurător cu mine,
Primește-mă cu drag în a Ta turnă,
Căci sufletul mi-e avid după Tine.

SIM. LAZĂR

Omul care nu se roagă,
nu e creștin

O minunată carte de rugăciuni este
ACATISTIERUL BOGAT și frumos
ilustrat, ieșit de curând din tiparnița
Episcopiei ortodoxe române din Ko-
lozsvár.

Cartea publicată în excelente con-
diții grafice cuprinde Acatistul Mân-
tuitorului nostru Isus Hristos, al Prea
Curatei Fecioare Maria, al Sfintei
Cruci, al Apostolilor Petru și Pavel
și al Sfinților Ioan Botezătorul, Ar-
hanghelii Mihail și Gavriil, Nicolae
Gheorghe și Antonie cel Mare.

Acatistierul bogat, legat în pânză,
costă 3.80 P.

Comandați-l la Librăria Epa-
Kolozsvár, P. Hitler 2.

Biblioteca „Tribuna Ardealului”

Au apărut și se află de vânzare
chioscarii și depozitarii:

- Nr. 1. De pe Mureș și Câmpie —
chiuituri. 30 fileri.
Nr. 2. Iosif Vulcan — 100 de ani
nașterea lui — de Preot Ion G.
scu. 20 fileri.
Nr. 3. Doine și Balade — Obicei
nuntă. — Culegeri de folklor
Murăș și Câmpie. 20 fileri.
Nr. 4. Veche cultură românească în
ra Biharei — de Prof. Vasile
lomei. Prețul 50 fill.

Din „La Răscrucea Vieții”.

Dascălul

Iubiți nepoate,

Deși în scrisoarea ta nu amintești nimic de-
spre una dintre cele mai însemnate îndelnetniciri
și vocațiuni, a dascălului, a învățătorului, a
profesorului, eu țin să-ți arăt totuși rolul
imens ce-l are dascălul în 'ndrumarea fiilor
națiunilor pe calea adevărului, a binelui și
a mântuirii.

Crede-mă deci, că precum este cu desăvârșire
de neînchipuit viața omenească fără preot,
fără doctor și fără judecător, tot așa este de
imposibilă viața colectivă fără învățător.

Am spus, că Domnul Hristos în dumneze-
easca Sa ființă, a întrunit, în cel mai înalt
grad al perfecțiunii, darul preoției sfințitoare,
al doctoriei vindecătoare și al justiției repara-
toare. Dar Domnul nostru a fost în același
timp și cel mai bua dascăl. În lume au trăit
multe suflete iluminate, multe inimi calde,
multe capete înflăcărate, cari — toate — s'au
străduit s'arate oamenilor, prin învățăturile
lor, calea spre fericire, spre înălțimile cuno-
științelor, spre culmile idealurilor vrednice de
urmat, spre progres, spre civilizație, spre stă-
pânirea bunurilor lumesti, dar cu timpul toți
au fost egalați și depășiți în învățăturile lor.
Unii din ei s'au pierdut în oceanul uitării; ni-
meni nu le mai pomenește azi învățătura, nici
numele lor.

Singur Hristos Domnul rămâne în veci-
vecilor neegalat în înălțimea învățăturilor
Sale, unde omul acestui veac înșelător nu se
poate sui cu spiritualitatea sa întunecată de
umbra păcatului. Cuvântul Domnului rămâne
în veci adevărul nezdruncinat și neschimbat
de vre-o învățătură omenească; mereu în plină
actualitate, mereu nou și mereu dorit cu sete
de oștile fără număr ale celor credincioși.

Lumea nu poate trăi fără învățător. Toată

cunoștința trebuie să fie mai întâi învățată, în-
sușită, pentru a putea fi practică. Tot omul
care răspândește în jurul său cunoștința, învă-
țătura, oricare ar fi natura ei, nu este altceva
decât un învățător. Cu alte cuvinte toată învă-
țătura vine dela învățătorul care o știe, o cu-
noaște și o stăpânește, căci nimeni nu poate
da, decât ceea ce are.

În acest înțeles, învățător este și plugarul
și industriașul și meseriașul și comerciantul.
Și încă în măsură mare. Acestora le zic ucen-
icii lor, dar și lumea: maestre. Și cu adevă-
rat, căci maestrul își cunoaște toate tainele;
el are darul de a transforma materia brută,
amorfă, netrebnică, în ceva de mare preț și
de mare folos pentru noi toți.

Este neîndoiește deci, că la baza tuturor
învățăturilor stă școala și nimeni nu poate
să ajungă învățat fără școală. Căci nimeni nu
se naște pe lume învățat, ci școala este pu-
terea cea binecuvântată care face pe om cu
adevărat om întreg, precum altoiul face pom
adevărat din pomul pădureț. De bunăseamă
și pomul din pădure produce fructe, dar ele
sunt mărunte și acre; ele pot zăcea sub um-
bra pomului; nimeni nu se obosește să le ri-
dice și să le întrebuițeze. În orice caz, nu
pot fi asemănați cu fructele altoiului celui
îngrijit, cultivat și înobilat. Tot așa se deosebește
omul fără de școală de omul cultivat în raza
luminii adevărate.

Iată pentru ce am ținut, cu tot dinadinsul,
să-ți atrag atențiunea asupra vocațiunii dască-
lești de orice grad și de orice categorie; fiind-
că înarmat cu arsenalul nepuizabil al învă-
țăturii acestui veac, vei putea să aduci ser-
vicii de mare preț colectivității binelui obștesc
al neamului.

Un imperativ categoric trebuie să ai neînce-
tat în fața ta, și anume: să-ți fie învățătura
mereu luminată de Duhul cel dumnezeesc, de
învățăturile Mântuitorului nostru Hristos.

Orice învățătură care va zbură de pe bu-
zele tale, să fie încălzită de căldura sinceră,

nefățarnică a credinței.

Învățătura lipsită de această tainică putere
a credinței și a binecuvântărilor cerești, nici
un preț nu are nici în fața cerului, care
toate le cântărește, nici în fața omului dorit-
or să cunoască adevărul adevărat.

Iar adevărul acesta este: Învățătura și știința
și cunoștința dela Dumnezeu purcede. Ori care
ar fi ea, izvorul din care țșnește, lumina care
o luminează, puterea care o întărește, focul
care o purifică și o desăvârșește, dela Dum-
nezeu pornește, prin El este, prin El se des-
copere.

Un om, sau un popor valorează atâta, cât
prețuiesc „dascălii” lui.

Am putea întreba pe oricine: pe preot, me-
dic, judecător, inginer, avocat, fabricant, in-
dustriaș, comerciant, agricultor, etc., etc., să
ne spună: cine l-a învățat cine i-a fost dascăl,
ca să putem spune ce valorează. Căci precum
este învățătorul, așa va fi și ucenicul. Priviți
pilda de jertfelnicie a Învățătorului Hristos.
Sfinții Apostoli au mers pe același drum al su-
ferințelor și al jertfei. Dar și învățătorul poate
fi prețuit, chiar de nu l-am cunoaște, după va-
loarea ucenicilor săi. Din școala de elită, cu
dascăli de elită vor ieși totdeauna oameni în-
țelepți, suflete de mare valoare spirituală,
vrednici a fi puși în fruntea treburilor publice;
ei vor avea acolo o purtare eroică, o condui-
ță care poate fi socotită ca o lege pentru toți
din jurul lor.

Prin urmare, de cumva te-ar ispiți și misi-
unea de dascăl, poți s'o îmbrățișezi, dar să-ți
iai roțul în serios. Fiindcă vei fi încărcat cu o
teribilă răspundere în fața lui Dumnezeu și a
oamenilor, de felul cum ai pregătit genera-
țiile, pentru a cunoaște Adevărul, pentru a
trăi Viața, pentru a urma Calea care duce la
mântuire.

Lucrarea ta nu se va răsfărge numai la un
rând de tineret, ci ecoul cuvântului și învăță-
turii tale va răsbate, cu tărie, în curs de zeci
și zeci de ani, în sate și mii de fii ai patriei.

Prin urmare vei avea darul să făurești
lui tău viitorul de înălțare sau de pră-
prin caractere tari, croice, vrednice, oș-
focul credinței, botezate în aghiazma
și a cinstei; sau prin ființe netrebnice,
fi un adevărat blăstăm pentru colec-
Dumnezeu să ne ferească de astfel de
și de creaturile lui. Fste ușor să-ți faci
gine, ce caractere dubioase ar putea
sub mâna unui învățător care n'are în
său pe Dumnezeu, nici sentimentul
nici al adevărului, nici al omeniei, nici
lui. Ce ar putea propovădui un as-
preot, ce binefaceri ar putea răspândi
rul său un atare doctor, ce dreptate
părți un asemenea judecător, ce fapte
ar arăta un atare comerciant, industriaș
Fiindcă vezi bine: pe toți aceștia dască-
lul, pregătindu-i pentru profesiunea
deletnicirea lor. Ori cum s'ar numi ace-
căl, chemarea lui este să formeze suflete
de credință în Dumnezeu, caractere
oameni bravi, care să-și închine munca
și jertfa lor aceluiaș ideal: binele obștesc.

Așa trebuie să-și înțeleagă rostul
rul satelor, unde trebuie să aibă o
exemplară de credință, de hărnicie, de
țenie, de cinste, de iubire, de price-
orice ramură de activitate necesară vie-
tot așa trebuie să-și înțeleagă chemarea
educator, orice profesor dela oricare
medie, sau chiar din învățământul
înarmându-și învățăceii cu arma lumii
izbăvitoare de suflet, instruindu-i temer
întreaga știință de specialitate, pentru a
oameni întregi, nu pentru examene, ci
lupta și biruința vieții; oțelindu-le
cioplindu-le caracterul în așa măsură
atâta putere, încât oricine să poată
mâna dibace a maestrului și să-l pream
pentru opera sa minunată.

Fă-te, dascăl, dar în acest înalt în-

Dr. E. NICU

Rânduri pentru plugari

Textul noilor firme a cooperativelor

Constituirea unei noi cooperative

În articolul trecut am arătat, că pentru a înființa o cooperativă și pentru ca aceasta să aibă o viață lungă și să corespundă nevoilor celor ce au întemeiat-o, trebuie să fie anumite împrejurări prielnice, trebuie să se îndeplinească unele condiții. La sfârșitul articolului arătam, că trebuie să ținem seama și de oamenii cu care ne apucăm de lucru, să vedem, dacă sunt în număr destul de mare și dacă între ei sunt destui cu atâta știință de carte ca să se priceapă la toate lucrările pe care le prescrie legea.

Dacă numărul acelor, care vreau să intre în tovărășie este mic, cu toate că nevoia unei cooperative se simte de multă vreme înseamnă, că mulți n-au fost încă lămurii asupra rostului și foloaselor cooperative, ori au păreri greșite despre cooperatie. Neajunsul acesta îl putem îndrepta ușor, răspândind și propovăduind pildele îmbunătățirilor aduse de cooperatie și convingând pe cei care au nevoie de o cooperativă oarecare de foloasele ei. Mai greu este când lipsesc oamenii cu destulă știință de carte, pentru că legea nouă ungurească cere multe forme. Acest lucru însă nu trebuie să fie o piedecă în gândul nostru de a întemeia cooperativa. Trebuie să scriem la centrală, să arătăm care sunt împrejurările și cu ajutorul ei să facem o întreprindere cât mai simplă, cu un singur obiect, cu cât mai puține formalități. Și atunci, cu băgare de seamă, putem să ne apucăm de lucru, rămânând ca cu timpul, și tot prin centrală, cooperativa să-și pregătească oameni de care are nevoie, pentru a mări activitatea ei.

După ce a sosit răspunsul Centralei cooperativei românești „Plugarul” cu privire la înființarea cooperativei, cei ce au planuit-o, adună pe viitorii asociați și aceia dintre ei, care pricepe mai bine rosturile cooperativei sau un delegat dela centru arată încă odată care este menirea cooperativei ce urmează să se înființeze, cum este alcătuită o cooperativă, cum se conduce, ce mijloace are pentru a-și atinge ținta și care sunt drepturile și datoriile membrilor. După aceea se citesc statutele, lămurindu-se articol de articol. Apoi se trece la constituirea societății și la alegerea funcțiilor, așa cum scrie legea și statutul

Cooperativa fiind acum constituită, membri ei trebuie să aibă grijă ca activitatea ei să nu se abată din făgașul cooperativei, să nu se facă greșeli, căci e greu de îndreptat ceea ce s'a stricat odată și cei mai mulți oameni își pierd încrederea, dacă lucrurile nu merg bine. Așa dar,

Prețul maximal al săpunului

Prin ordonanța nr. 123.000—1941 A. K. Comisariatul General al Controlului prețurilor a stabilit pentru săpunul curat indigen, preparat în condițiile chimice prescrie de ordonanța nr. 36.900—1940 Ip. M. prețul maximal al consumului după cum urmează:

1. Săpun curat în bucăți de 1/4 kgr. sau în greutate mai mare, prețul pe întreg teritoriu al țării se stabilește la 2.08 P. kgr.

2. Săpun curat în bucăți de 1/10 kgr. greutate, prețul 2 P. 20 fil. kgr.

3. Săpun curat în bucăți ca la punctul 1, calitatea denumită „cu terpenină” 2 P. 32 fil. kgr.

4. Săpun curat în bucăți de 1/10 kgr. greutate, prețul 2 P. 80 fil. kgr.

În aceste prețuri se cuprinde și impozitul după cifra de afaceri.

mai întâi, nu trebuie să se uite că cooperativa nu e o întreprindere pentru profit, ci pentru satisfacerea nevoilor economice ale membrilor ei; scopul ei nu este să facă avere prin orice mijloace, ci odată cu îmbunătățirea stării materiale și morale a membrilor, să ridice și să îmbunătățească starea întregii comunități. Intovărășirea nu trebuie să fie numai cu numele, de formă, pentru unele ușurări pe care le dă legea cooperativei ci trebuie să fie adevărată. Nu este cooperatie adevărată decât acolo, unde oamenii s'au unit din interese comune, pentru că numai în o astfel de cooperativă interesul unora este al tuturor și este și al fiecăruia în parte. Cooperativa n'are voie să cedeze unei firme comerciale dreptul ei, ea rămânând în întreprindere numai de ochii lumii, ci lucrarea pentru care s'a întemeiat, trebuie să o facă ea însăși. O altă greșală e când fiecare membru socotește cooperativa numai după interesele sale, nevăzând nimic dincolo de ele și vrea să facă din ea un mijloc numai pentru scopurile sale. Nu trebuie să se uite că temelia cooperativei este regula ridicării omului prin sine însuși și numai în caz de neputință se cere ajutorul altora, dar tot dintre asociații cooperatori, nu din afară. Deci, ca să propășească, cooperativa trebuie să se țină de toate regulile, care stau la temelia cooperativei.

Mai mult, decât la orice altă întreprindere economică, reușita cooperativei atârână de bunele însușiri ale membrilor ei și de eforturile lor comune. Nu e destul, dacă dintre membri unul se pricepe, dacă unul singur lucrează din răsuferință, ci trebuie să ia parte la lucrările cooperativei toți membrii. Pentru că aici nu este un singur stăpân, care poruncește celorlalți și ceilalți împlinesc porunca lui, ci un sfat de stăpâni, care lucrează în comun. Iar dacă unele cooperative au anumite cusururi, aceste cusururi să le punem în seama rândului cooperative, ci a oamenilor

care o conduc sau a membrilor, care nu sunt destul de activi sau nu înțeleg destul de bine rostul ei. Intemeierea unei societăți cooperative este în sine un lucru destul de mare, un pas mare pe calea progresului, dar ea rămâne fără roade, dacă cei ce s'au ră în organizație, nu se pătrund de adevăratul spirit cooperatist, dacă n'au o înțelegere clară de ceea ce este cooperatie și scopurile pe care le urmărește. Reușita unei cooperative o hotărăște în primul rând cinstea membrilor ei, răbdarea, perseverența, zelul și credința. Dacă cooperativii nu aduc toate aceste însușiri în lucrările cooperativei, sunt puține șanse ca acestea să meargă bine. Membrii cooperativei trebuie să se străduiască să devină adevărați cooperatori, în gândire, vorbă și mai ales în faptă.

A fi cinstit în treburile cooperativei nu înseamnă numai a răspunde de banii sau de bunurile ei dacă ai vre-o însărcinare, ci înseamnă să intri cu gând curat în tovărășie și să lucrezi în ea fără a te gândi să tragi un folos singur de pe urma ei sau fără să nedreptățești pe ceilalți. Nu e destul însă, să fii numai cinstit. Cooperativul trebuie să fie disciplinat, adică să urmeze întocmai regulile puse de cooperativă și hotărârile majorității. Această disciplină trebuie să izvolescă dinăuntrul nostru, numai atunci e folositoare; dacă e impusă din afară, dacă e poruncită, ea mai mult strică cooperativei decât ajută. Cooperativul trebuie să fie apoi răbdător, întâi față de cooperatie, pentru că lucrurile bune nu se pot împlini de pe o zi pe alta; în al doilea rând față de tovarășii săi de cooperatie, ascultând părerile fiecăruia, lăsând timp destul ca să se învețe cu treburile cooperativei, să se îndrepte dacă e greșit și a. m. d. Ca să se poată păstra pacea între tovarășii, cooperativii trebuie să fie cumpătați la vorbă, ca să nu ducă de răpă cooperativa, trebuie să pună măsura în faptele lor, dar mai presus de toate ei trebuie să fie credincioși cooperativei, lucrând numai prin ea, silindu-se s'o mărească și s'o întărească și apărând-o de bârfeli.

Să sporim subscrierile și vărsământul la capitalul social al cooperativei spre a da îmboldul propășirii cooperativei noastre

Fiecare din noi s'a strâns în jurul cooperativei din care facem parte cu gândul ca să ne dea tot sprijinul: să ne aprovizioneze, să ne dea împrumuturi, să ne fructifice economiile, să ne valorifice produsul muncii noastre. Cu un cuvânt, să ne ajute ridicarea noastră economică, deschizându-ne calea propășirii.

ARTIN EFECT MODERAT PURGATIV

Dar ca cooperativa să-și poată îndeplini cu prisos această funcțiune, ea are nevoie la rândul său de tot sprijinul nostru, adică să lucrăm numai prin ea și mai cu seamă contribuind la capitalul social, prin vărsarea celor subscribe sau subscriind și vărsând noi părți sociale.

Fiecare din noi va înțelege, căci

în împrejurările grele în care se găsește cooperatiea noastră, capitalurile, temelia puterii ei, nu și le poate procura decât prin contribuțiunea tuturor acelor cari vor aprecia marea sarcină ce și-a asumat-o în aceste timpuri cooperative, în vederea ridicării și propășirii situației economice a numeroasei obști cooperatiste din aceste ținuturi. Deci contribuțiunea la capitalul social a cooperativei, din care facem parte e o datorie obștească și deci trebuie să se facă spontan și unanim, dovedind că am înțeles fiecare din noi chemarea ceasului de față.

La rândul lor cooperativele vor trebui să participe la capitalul social al instituției centrale „Plugarul”, afiliindu-se de îndată acelea, cari până în prezent nu s'au afiliat, subscriind și vărsând sume mai importante acelea cari sunt afiliate ca astfel și instituția centrală să poată sprijini cu folos activitatea cooperativei.

Îndeplinind acestea, vom putea da îmboldul de propășire mișcării noastre cooperative.

CU CÂT SUNT MAI MULTE LA NUMĂR COOPERATIVELE ASOCIATE LA CENTRALĂ, cu cât sunt mai mari subscrierile și vărsământele lor la capitalul acesteia, cu atât mai puternică va deveni instituția centrală deci mai în sare să-și sprijine asociatele, să le ajute cu credite pentru sporirea producției.

Să le valorifice produsele,

Să le aprovizioneze cu toate cele trebuincioase și

Să le susțină în toate împrejurările.

Deodată cu adoptarea noilor statute scrise conform legiilor în vigoare, cooperativele au obligația de a stabili în adunarea generală de adoptare și textul noilor firme în ungurește și românește. Spre a evita orice neînțelegeri firma nouă a cooperativei va cuprinde ca pildă următorul text în ungurește:

„Gyalu” hitelszövetkezet — fogyasztási és szövetkezet *) — vegyes társaság szövetkezet — mint a „Plugarul” központ tagja.

Textul în românește:

Cooperativa de credit, consum, mixtă din comuna Gyalu, ca asociată a Centralei „Plugarul”.

Deci cooperativele sunt rugate a ține seama de această îndrumare.

*) Notă expl.: Se va întrebuița conform naturii cooperativei.

Noile statute adoptate de adunările generale a cooperativei vor fi înaintate Centralei „Plugarul” până în 9 Oct. crt.

Cooperativele sunt rugate ca noile statute adoptate împreună cu toate actele de înțelegere a adunărilor generale să fie înaintate Centralei „Plugarul” până cel mai târziu la 9 Octomvrie crt. deoarece aceste statute urmează a fi supuse aprobării Centralei „Szövetség”.

Legi și Ordonanțe

Prețul maximal la fidea, tarhon și macaroane

Comisariatul general al controlului prețurilor prin ordonanța nr. 125.700—1941 A. K. a fixat următoarele prețuri maximale:

ART. 1. — La teiței preparate din făină de grâu calitate 0, cu cel mult 12% conținut apă, prețul maximal de consum se stabilește după cum urmează:

A. Tarhon (frecăței sau rotunzi) și tarhon pentru supă:

Prețul la 1 kgr.

	Fără gălbenuș de ouă	Cu două gălbenușuri de ouă
ambalaj mai mare de 1 kgr.	1.10	1.46
ambalaj netto 1/1 kgr.	1.20	1.56
ambalaj netto 1/2 kgr.	1.22	1.58
ambalaj netto 1/4 kgr.	1.24	1.60
ambalaj netto 1/10 kgr.	1.40	1.70

B. Teiței pentru supă (de diferite forme), exceptează fidea și teiței ajă

Prețul la 1 kgr.

	Fără gălbenuș de ouă	Cu două gălbenușuri de ouă
ambalaj mai mare de 1 kgr.	1.16	1.52
ambalaj netto 1/1 kgr.	1.30	1.68
ambalaj netto 1/2 kgr.	1.34	1.70
ambalaj netto 1/4 kgr.	1.36	1.72
ambalaj netto 1/10 kgr.	1.50	1.80

C. Macaroane (groșime medie sau subțire) spagate, fidea și teiței ajă

Prețul la 1 kgr.

	Fără gălbenuș de ouă	Cu două gălbenușuri de ouă
ambalaj mai mare de 1 kgr.	1.24	1.60
ambalaj netto 1/1 kgr.	1.34	1.70
ambalaj netto 1/2 kgr.	1.38	1.74
ambalaj netto 1/4 kgr.	1.52	1.80
ambalaj netto 1/10 kgr.	1.60	2.00

Ordonanța mai conține diferite dispoziții referitoare la rabaturile cari se acordă la vânzările în engros.

Știri de pe frontul rusesc

Bătălia pentru Leningrad

— Finlandezii continuă înaintarea. Comentarii de presă germane și italiene în legătură cu încercuirea Leningradului. Situația din celelalte sectoare —

Sovietele reclamă cu insistență crearea unui nou front de luptă în Apus

ROMA, 10. (MTI.) Ziarele italiene în comentarea evenimentelor de pe frontul oriental și în deosebi în legătură cu încercuirea Leningradului, constată că comandantul sovietic nutrește speranțe zadarnice că Inaltul Comandament german va retrage importante trupe din alte sectoare pentru întărirea presiunii exercitate împotriva orașului Leningrad.

Față de aceste așteptări sovietice, fapt este că frontul oriental s'a restrâns în mod esențial și după curățirea Estoniei de rămășițele trupelor bolșevice și ocuparea porturilor nordice, Comandamentul german poate trimite de aici importante trupe în sectorul central, unde mareșalul Timošenco va ajunge probabil într-o situație foarte precară și strâmtorată.

Mărirea potențialului de atac al trupelor care au încercuit Leningradul nu este necesară, deoarece pentru Comandamentul german este absolut indiferent în ce zi va ocupa orașul complet izolat și încercuit.

Apelul disperat al lui Stalin, adresa democrațiilor și urgentarea transporturilor de materiale de război solicitate de Soviete, dovedesc că situația bolșevismului nu este strălucitoare. Stăpânii Kremlinului deocamdată nu se pot declara satisfăcuți cu promisiunile din Washington și din Londra. Ei știu foarte bine că drumul transporturilor de materiale anglo-americe este foarte dificil. Tocmai din acest motive, Stalin urgencează crearea unui front occidental împotriva Germaniei.

Finlandezii au ocupat localitatea Aunus

HELSINKI, 10. (DNB). — Un comunicat suplimentar anunță că trupele finlandeze au ocupat printr'un atac surprinzător orașul Aunus. În momentul când trupele finlandeze au străpuns liniile bolșevice, comandantul Diviziei sovietice a fost rănit mortal. Trupele sovietice care au rezistat timp de două ore, au fost încercuite. Prin aceasta soarta orașului a fost pecetluită.

Trupele finlandeze au urmărit detașamentele sovietice, care au încercat să se salveze

printr'o fugă disperată. Deși bolșevicii au aruncat în aer un pod important, ei n'au putut opri înaintarea finlandeză.

Trupele finlandeze au capturat un imens material de război între altele numai în orașul Aunus ei au capturat 9 tunuri grele, numeroase aruncătoare de grenade, tractoare și mitraliere. Numeroase care blindate sovietice au fost distruse. Despre numărul prizonierilor n'au sosit încă relatări. Finlandezii își continuă înaintarea. (MTI.)

La Leningrad va înceta producția ?

BERLIN, 10. — În complectarea comunicatului german de ieri, agenția telegrafică „DNB“ a primit următoarele amănunte:

Prin ocuparea orașului Schlüsselburg, situat lângă lacul Ladoga, orașul Leningrad a fost tăiat de orice legătură pe uscat. Ocuparea Schlüsselburgului înseamnă totodată și oprirea traficului vapoarelor prin râul Neva spre lacul Ladoga și prin Canalul Mării Albe.

După Moscova, orașul Leningrad este cel mai important centru de prelucrare a fierului, metalelor și de confec-

ționarea articolelor necesare industriei electrice și chimice. Aci sunt concentrate de altfel peste 50% din șantiere pentru construcția vaselor comerciale.

Înaintarea trupelor germane și succesele trupelor finlandeze au scăzut și posibilitățile de aprovizionare ale Leningradului cu curent electric, provenit din uzinele hidraulice. Dat fiind că nici curent electric și nici materii prime nu mai pot ajunge în orașul bombardat de altfel și de artileria germană, în cel mai scurt timp la Leningrad va înceta orice producție. (MTI.)

Importanța militară a încercuirii Leningradului

FRONTUL ORIENTAL, 10. — Trimisul special al agenției „Stefani“ anunță:

Încercuirea orașului Leningrad are o deosebită importanță militară și strategică din următoarele motive:

1. Flota sovietică este expusă fără nici o posibilitate de a scăpa focului artileriei germane.

2. Leningradul poate fi considerat ca pierdut, atât ca centru de energie de importanță militară, cât și ca port sovietic. (MTI.)

Comentariile presei germane

BERLIN, 10. (DNB). — Ziarele berlineze se ocupă pe pagina întâia de importanța încercuirii Leningradului. Ziarul „Berliner Börsenzeitung“ accentuează că încercuirea Leningradului este rezultatul colaborării germano-finlandeze.

Ziarul „Deutsche Allgemeine Zeitung“ atribuie încercuirii Leningradului o deosebită importanță, rezumată în cele 4 puncte de mai jos:

1. Trupele sovietice încercuite la Leningrad, împreună cu imensul material de război de care dispun, au fost izolate de celelalte sectoare de luptă și stau în fața distrugerii.

2. Prin încercuirea Leningradului a fost înlăturat cel mai important centru de comunicație al Mării Albe și a peninsulei Careliei.

Calendarul „TRIBUNA ARDEALULUI“ pe anul 1942

se va răspândi în zeci de mii de exemplare în toate colțurile locuite de Români.

Cel mai bun mijloc de publicitate
Rezervați din timp paginile de reclamă

UN DISCURS AL MINISTRULUI
FINLANDEZ TUNNER

HELSINKI, 10. (DNB.) D. Tunner, ministrul de comerț al Finlandei a ținut un discurs radiodifuzat.

În ciuda schimbărilor uriașe, bolșevismul rămâne întotdeauna același. Adecă întotdeauna fals și de neîncredere. Scopul bolșevismului este revoluționarea lumii. Chiar și planurile cinci ani au servit acest scop. Ca rezultat de export bolșevismului este o viață periculoasă. Imensele stocuri de materiale de război fabricate pe bazele din Rusia și Finlanda în timpul războiului de cinci ani și milioanele de oameni, care au fost înarmați, demontrează îndeajuns că bolșevismul a avut ca scop încercuirea lumii întreaga și distrugerea civilizației. În interesul viitorului popoarelor europene a fost în adevăr necesară o cruciadă pentru distrugerea acestui regim care poartă sâmburele disordinii. (MTI.)

3. Fabricile de importanță militară din Moscova nu mai pot fi luate în considerare din punct de vedere al aprovizionării armatei principale.

4. Leningradul a fost complet izolat de lumea din afară și astfel nici Finlanda, nici Marea Albă, nu mai este amenințată direct din partea Sovietelor. (MTI.)

Vasul american „Steel Sheafarer“ a fost scufundat de un bombardier italian

— Presa italiană consideră scufundarea un incident întâmplător în zona de război —

ROMA, 10. — În legătură cu scufundarea vasului american „Steel Sheafarer“ în Marea Roșie agenția „Stefani“ anunță următoarele:

La Roma se recunoaște temeinicia relatărilor despre scufundarea vasului american, dar se adaugă că scufundarea vasului trebuie privit ca un incident care se poate întâmpla în mod normal, deoarece Italia a declarat la

timp, atât Marea Roșie cât și regiunea Golfului Suez, ca zonă de război.

Correspondentul ziarului „Popolo di Roma“ anunță că vasul „Steel Sheafarer“ a fost scufundat la 200 mile de Suez. Vasul american a fost atacat de un avion de bombardament italian. (MTI.)

Iranul a acceptat condițiile de plată anglo-sovietice

BUDAPEST, 10. — Ziarul „Mai Nap“ anunță: Dintr'o relatare publicată de agenția „N.S.T.“ rezultă că primul ministru al Iranului a anunțat Marți după masă că guvernul Iranului a acceptat condițiile de pace anglo-sovietice.

Interesele Germaniei din Iran vor fi susținute de Legația suedeză.

Știri din România

Lista de pierderi Nr. 12

BUCUREȘTI, 10. (MTI.) — Consiliul de miniștri a hotărât că edificiile școlare pe viitor să nu fie transformate în spitale militare, în schimb spitalele militare, care au fost instalate în trecut în edificiile școlare, vor rămână și pe viitor în aceeași stare.

Consiliul de miniștri a mai hotărât că ofițerii și subofițerii invalizi de război, să fie menținuți în cadrele active ale armatei și să primească toate competențele în întregime.

În capitala României s'a dat publicității lista de pierderi Nr. 12, din care rezultă că 97 grade inferioare și-au pierdut viața.

— D. profesor dr. EMIL HAȚIEGANU fiind actualmente fără telefon atât la locuință cât și în birou, roagă persoanele care ar voi să i se adreseze, să-l căute personal, prin scrisori sau telegrafic.

— Dr. PASCU LAURENȚIU, medic, consultă în Beszterce, Magyar-utca 2.

— SĂTEAN OMORÂT DE TRĂSNET. Zilerul Petru Pavel, originar din comuna Monorfalva, dormind la umbra unei jirezi de grâu în hotarul comunei, a fost omorât de fulger.

APEL

Pentru o colaborare cât mai strânsă și pentru o acțiune comună în cadrul centralei „Plugarul“ cu scopul de a da sfaturi de specialitate agricultorilor noștri, în scris și verbal, rog pe toți colegii ingineri agronomi și alți specialiști în agricultură, să-și trimită adresele la redacția ziarului „Tribuna Ardealului“. Dr. ILARIU NEMEȘ, ing. agronom, fost președintele societății inginerilor agronomi.

Telegrame externe

SANGHAI, 10. (DNB.) Se anunță din Singapore: D. Duff Cooper a sosit după masă cu un avion la Singapore.

BERLIN, 10. — Agenția „Sudost“ anunță din Istanbul: Guvernul egiptean a ordonat — conform relatărilor sosit din Cairo — ca toate stocurile de dolari americani aflate în posesiunea particulară să fie puse la dispoziția statului. (MTI.)

BERLIN, 10. (DNB) — D. Göbbels, ministrul de propagandă al Reichului a avut o lungă conversație cu d. Farinacci, ministrul de Instrucție al Italiei, care a sosit pe vineri la Berlin. Cu acest prilej s'a discutat problema schimbului cultural germano-italian. (MTI.)

Inscrierile la Școala Ortodoxă Română de Cântăreți

Doritorii de a urma cursurile de cântăreți bisericești la școala din Apanagyfalva deschisă la 1 Octombrie 1941 sunt invitați să se înscrie înaintea cererilor Consiliului Eparhial Ortodox Român din Kolozsvár, însoțite de următoarele documente:

1. Extras de botez;
2. Atestatul de haine în bună stare;
3. Atestatul de sănătate;
4. Dovadă de bună purtare dela părinți.

5. Declarația părinților că vor plăti întreținerea de 335 Pengő pentru anul 1941—1942, iar pentru anul următor se vor stabili la timpul său, și că fiul lor supune regulamentului școlar.

Petiționarii trebuie să fie creștini ortodocși români și să aibă vârsta de 16—19 ani, auz și voce bună și plăcută.

Ceice nu și-au terminat cursurile anterioare din cauza concentrărilor, vor urma cursurile doilea.

Elevii vor fi avizați despre primirea cererilor și vor prezenta la școala din Apanagyfalva în ziua de 1 Octombrie 1941 cu sine: o perină, cearceafuri, o pătură, trei schimburi de haine în bună stare și o taxă școlară, adică 167 Pengő.

La primire vor fi examinați din punct de vedere medical și a aptitudinilor de cântăreți. V. MATIȘ, Episcop.

CAUT spre cumpărare în Kolozsvár, o mică de raport, aproape de centru, în România în lei. Adresa la Adm. ziarului.